

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 514

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 7 iulie 2016

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECRETE			
665.	1–2	Decizia nr. 263 din 10 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 425 alin. (1) din Codul civil	6–8
666.	2	Decizia nr. 292 din 11 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 alin. (2) și art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali	9–12
667.	2	Decizia nr. 327 din 19 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali	12–14
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 241 din 19 aprilie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (2)—(7) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative	3–6	ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI	
		440. — Ordin privind punerea în aplicare a Regulamentului pentru modificarea și completarea Regulamentului privind procedura de constatare și sancționare a practicilor de concurență neloială, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 561/2014.....	15

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind rechemarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,
având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Doamna Maria Ligor se recheamă din calitatea de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Canada.

Art. 2. — Doamna Maria Ligor își va încheia misiunea în termen de cel mult 90 de zile de la publicarea prezentului decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

București, 7 iulie 2016.
Nr. 665.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
pentru revocarea din funcție
și numirea unor membri ai Guvernului României

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (2), art. 100 alin. (1) și ale art. 106 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 5, 7 și 10 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere propunerile prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se revocă din funcția de membru al Guvernului României următorii miniștri:

- Adrian Curaj — ministrul educației naționale și cercetării științifice;
- Dan Marian Costescu — ministrul transporturilor;
- Dan Stoenescu — ministrul delegat pentru relațiile cu românii de pretutindeni;
- Marius-Raul Bostan — ministrul comunicațiilor și pentru societatea informațională.

Art. 2. — Se numesc în funcția de membru al Guvernului României următorii:

- Mircea Dumitru — ministrul educației naționale și cercetării științifice;
- Petru Sorin Bușe — ministrul transporturilor;
- Maria Ligor — ministrul delegat pentru relațiile cu românii de pretutindeni.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 7 iulie 2016.
Nr. 666.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind desemnarea unui membru al Guvernului
ca ministru interimar

În temeiul prevederilor art. 100 alin. (1), art. 106 și ale art. 107 alin. (4) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 9 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se desemnează domnul Ioan-Dragoș Tudorache, șeful Cancelariei Prim-Ministrului, ca ministru al comunicațiilor și pentru societatea informațională, interimar.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 7 iulie 2016.
Nr. 667.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 241**

din 19 aprilie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (2)—(7) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (2)—(7) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, excepție ridicată de Constantin Mitroi, Iuliana Tana și Fănica Radu în Dosarul nr. 39.989/3/2014 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.553D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 855 și nr. 865 din 10 decembrie 2015.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 1 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 39.989/3/2014, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (2)—(7) din Legea**

nr. 164/2014. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamanții Constantin Mitroi, Iuliana Tana și Fănica Radu într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect pretenții.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție, art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată, precum și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens, autorii excepției arată că au promovat cererea de chemare în judecată în baza dispozițiilor legale în vigoare la acea dată, respectiv Legea nr. 9/1998 care prevedea termene ferme de plată a despăgubirilor, lege care a suportat în prezent, prin art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014, modificări substanțiale în ceea ce privește termenele de plată a despăgubirilor. Totodată, arată că eșalonarea plății stabilite în art. 10 din Legea nr. 164/2014 aduce atingere prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece anterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014 au fost încasate sumele de bani convenite pentru persoanele îndreptățite. Or, prin adoptarea Legii nr. 164/2014 se produce o discriminare între persoanele beneficiare ale legilor speciale, în speță Legea nr. 9/1998.

6. De asemenea, autorii excepției susțin că prevederile criticate din Legea nr. 164/2014 încalcă în mod flagrant și dispozițiile art. 44 alin. (1) și (2) din Constituție, deoarece persoanele îndreptățite la despăgubiri sunt titulare ale unor drepturi de creanță care, în accepțiunea art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, constituie un „*bun*”, astfel încât acestea pot pretinde că au cel puțin „*o speranță legitimă*” de a redobândi efectiv dreptul de proprietate. Totodată, susțin că este vădit neconstituțională eșalonarea plății despăgubirilor pe o perioadă de 5 ani, având în vedere că măsurile instituite prin Legea nr. 164/2014 nu pot justifica „accelerarea și finalizarea” procesului de soluționare a cererilor formulate în baza Legii nr. 9/1998, aceasta cu atât mai mult cu cât noile dispoziții legale nu fac distincție între persoanele care au obținut o hotărâre a comisiei prin care le-au fost deja acordate despăgubirile convenite și cele ale căror cereri nu au fost soluționate de comisia prin emiterea de hotărâri de acordare de despăgubiri. În același sens, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 528 din 12 decembrie 2013.

7. În final, autorii excepției apreciază că dispozițiile Legii nr. 164/2014 sunt aplicabile doar cererilor de chemare în

judecată depuse după intrarea în vigoare a acestei legi, iar nu și cererilor depuse înainte de intrarea în vigoare a acesteia, cum este situația din speță. În sens asemănător s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014.

8. Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, dispozițiile de lege criticate nu contravin art. 15 alin. (2) din Constituție, întrucât nu dispun pentru trecut, ci reglementează pentru viitor modalitatea de efectuare a plăților în cadrul dosarelor întocmite în temeiul Legii nr. 290/2003 și al Legii nr. 9/1998. În aceste condiții, dispozițiile de lege criticate se aplică doar efectelor viitoare ale unor situații juridice născute anterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, ceea ce nu contravine principiului neretroactivității. Referitor la art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, instanța apreciază că cele două categorii de persoane la care se referă autorul excepției (persoane cărora li s-a efectuat plata anterior Legii nr. 164/2014 și cele cărora nu li s-a efectuat această plată până la acel moment) nu au fost supuse unui tratament diferențiat fără o justificare obiectivă, deși se află în situații identice. Astfel, în cauză, cele două categorii de persoane se află în situații diferite, determinate de momentul efectuării plății despăgubirilor și de dispozițiile legale aplicabile la această dată, fiecare categorie beneficiind de acele drepturi pe care legiuitorul le-a acordat în momentul respectiv. Cât privește dispozițiile art. 44 alin. (1) și (2) din Constituție, apreciază că acestea nu sunt încălcate de prevederile de lege criticate, întrucât statul român nu numai că nu a refuzat plata despăgubirilor către persoanele îndreptățite potrivit Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, ci, dimpotrivă, s-a obligat la plata eșalonată a sumelor prevăzute în deciziile de plată și hotărârile prin care se stabilește cuantumul despăgubirilor. Plata eșalonată a creanțelor nu este interzisă în niciun mod de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar executarea *uno actu* constituie doar o modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura și unica modalitate posibilă de executare pe care un stat o poate aplica. Reglementarea criticată nu are ca efect privarea dreptului de proprietate garantat și ocrotit prin Constituție, ci doar stabilește o modalitate prin care statul român garantează realizarea dreptului persoanelor fizice. De asemenea, instanța judecătorească apreciază că dispozițiile de lege criticate nu încalcă accesul liber la justiție consacrat de art. 21 din Constituție, întrucât prin stabilirea unor termene de efectuare a plății, legiuitorul nu a suprimat posibilitatea părții de a supune controlului exercitat de instanțele judecătorești activitatea autorităților în procedura plății despăgubirilor acordate în temeiul Legii nr. 290/2003 și al Legii nr. 9/1998.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că normele criticate se aplică numai pentru viitor, neputându-se reține aplicarea acestora retroactivă. Cu privire la pretinsa critică de neconstituționalitate a art. 10 din Legea nr. 164/2014 prin raportare la art. 44 din Constituție, menționează că problema de drept a plății eșalonate a mai fost supusă controlului de constituționalitate în raport cu critici similare. Astfel, prin deciziile nr. 24 din 17 ianuarie 2012, nr. 188 din 2 martie 2010, nr. 190 din 2 martie 2010, nr. 712 din 25 mai 2010 și nr. 1.534 și nr. 1535 din 28 noiembrie 2011, Curtea a constatat constituționalitatea dispozițiilor de lege care prevăd măsuri de eșalonare. În raport cu art. 21 alin. (1)—(3) din Constituție, menționează că dispozițiile de lege criticate nu reprezintă o încălcare a accesului

liber la justiție, deoarece legea prevede posibilitatea persoanei îndreptățite de a se adresa instanței judecătorești atât în cazul în care este nemulțumită de soluția dată, cât și în cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute de lege, iar suspendarea executării silite reprezintă efectul legal inerent plății eșalonate, stabilite de legiuitor. Criticile de neconstituționalitate raportate la art. 16 alin. (1) din Constituție nu pot fi reținute, deoarece încălcarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, fără să existe o justificare obiectivă și rezonabilă. Or, dispozițiile de lege criticate nu instituie un tratament discriminatoriu, norma fiind aplicabilă tuturor destinatarilor săi.

11. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale. Astfel, dispozițiile criticate din Legea nr. 164/2014 nu aduc atingere principiilor neretroactivității legii și egalității în fața legii, în condițiile în care se aplică tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei după intrarea în vigoare a acestora, având domeniul lor propriu de aplicare și nu se aplică unor raporturi juridice finalizate în temeiul actului normativ abrogat. Un act normativ nou (în speță, Legea nr. 164/2014) nu face altceva decât să refuze supraviețuirea anumitor dispoziții din legislația anterioară în materie și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare. Mai mult, faptul că, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (Decizia Curții Constituționale nr. 20 din 21 ianuarie 2015). Cât privește critica referitoare la noua eșalonare a despăgubirilor, consideră că situația în care se găsesc autorii excepției de neconstituționalitate este diferită de cea pentru care instanța de contencios constituțional a pronunțat Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, invocată de autori. Neconstituționalitatea art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014 poate fi pusă în discuție prin raportare la art. 21 din Constituție doar în măsura în care invocarea excepției prematurității cererii de chemare în judecată ar conduce la suprimarea procesului și reluarea fazei administrative. În plus, normele criticate nu pun în discuție dreptul la un proces echitabil, cu atât mai mult cu cât, în virtutea rolului său activ, instanța de judecată este cea care stabilește legea aplicabilă litigiului, dar și interpretarea și aplicarea acesteia.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, concluziile scrise depuse la dosar de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (2)—(7) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria,

semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrare, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 din 15 decembrie 2014, dispoziții care au următorul cuprins:

— Art. 3 alin. (2): „Dispozițiile prezentei legi referitoare la plata despăgubirilor se aplică cererilor soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru care nu s-a efectuat plata, cererilor nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, având ca obiect acordarea de despăgubiri în baza Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare.”;

— Art. 10 alin. (2)—(7): „(2) Plata despăgubirilor stabilite prin actele administrative prevăzute la art. 9 lit. c) și d) se efectuează în ordinea cronologică a emiterii acestora, în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu anul următor emiterii deciziilor de validare.

(3) Plata sumelor de bani stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile sau, în cazul proceselor începute după data de 15 februarie 2013, rămase definitive, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se efectuează în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2015.

(4) Sumele neplătite, aferente hotărârilor judecătorești prevăzute la alin. (3) și actelor administrative prevăzute la art. 9 lit. a) și b), se actualizează cu indicele de creștere a prețurilor de consum pentru perioada de la momentul rămânerii irevocabile/definitive, respectiv al emiterii acestora, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și constituie obligații de plată, în tranșe, în condițiile prezentei legi. Actualizarea sumei se face prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) Sumele aferente actelor administrative prevăzute la art. 9 lit. c) se actualizează prin decizia de validare cu indicele de creștere a prețurilor de consum, pentru perioada de la momentul emiterii hotărârilor până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și constituie obligații de plată, în tranșe, în condițiile prezentei legi.

(6) Pentru fiecare tranșă anuală, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților emite un titlu de plată. Titlul de plată, în original, se comunică, în cel mult 5 zile de la emiterie, Ministerului Finanțelor Publice și persoanelor îndreptățite.

(7) Cuantumul unei tranșe anuale nu poate fi mai mic de 20.000 lei. În cazul în care suma ce trebuie plătită este mai mică decât 20.000 lei, aceasta va fi achitată integral, într-o singură tranșă.”

15. Autorii excepției susțin că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție, art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată, precum și art. 6 și paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate au mai format obiect al controlului de constituționalitate din perspectiva unor critici de neconstituționalitate asemănătoare, Curtea respingând ca neîntemeiate excepțiile de neconstituționalitate, prin deciziile

nr. 855 și nr. 865 din 10 decembrie 2015, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 166 din 4 martie 2016, și prin deciziile nr. 14 și nr. 15 din 19 ianuarie 2016, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 22 martie 2016.

17. Prin Decizia nr. 855 din 10 decembrie 2015, precitată, paragraful 15, Curtea a constatat că, recunoscând dreptul la despăgubire născut sub imperiul vechii legi, prevederile legale criticate care instituie reguli privind plata despăgubirilor nu au caracter retroactiv. În acord cu jurisprudența sa constantă, Curtea a reținut că o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare (a se vedea, de exemplu, deciziile nr. 330 din 27 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 28 ianuarie 2002, nr. 458 din 2 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2004, sau nr. 294 din 6 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 29 septembrie 2004). La paragraful 16 al aceleiași decizii, Curtea a constatat că ipoteza avută în vedere de prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014 este aceea a unei obligații neexecutate, deci a unei situații juridice în curs, față de care noua reglementare nu poate fi decât imediat aplicabilă. Totodată, Curtea a observat că prevederile de lege criticate dispun pentru viitor, urmând a fi aplicate de la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, respectiv 18 decembrie 2014.

18. Prin Decizia nr. 865 din 10 decembrie 2015, precitată, paragraful 24, Curtea a reținut că normele de lege supuse controlului de constituționalitate stabilesc domeniul de aplicare a legii sub aspectul modalității de plată a despăgubirilor, fără a interfera cu privire la existența sau întinderea despăgubirilor deja stabilite prin deciziile de plată și hotărârile definitive emise în temeiul legilor reparatorii. Totodată, la paragrafele 26 și 27 al aceleiași decizii, Curtea a constatat că, distingând între stabilirea despăgubirilor — art. 3 alin. (1) din Legea nr. 164/2014, și plata acestora — art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014, legiuitorul a stabilit că prevederile de lege referitoare la plata despăgubirilor se aplică cererilor soluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, pentru care nu s-a efectuat plata, cererilor nesoluționate până la data intrării în vigoare a legii, precum și cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, având ca obiect acordarea de despăgubiri în baza Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 164/2014, plata despăgubirilor se efectuează, în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, în condițiile prevăzute de art. 10 din Legea nr. 164/2014. Așadar, recunoscând dreptul la despăgubire născut sub imperiul vechii legi, prevederile legale criticate instituie reguli privind plata despăgubirilor fără a avea un caracter retroactiv.

19. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, prin Decizia nr. 14 din 19 ianuarie 2016, precitată, paragraful 24, Curtea a reținut că, în acord cu jurisprudența sa, aplicarea unui regim juridic temporal diferit nu poate crea o stare de discriminare între diverse persoane, în funcție de actul normativ incident fiecăreia. Faptul că, prin succesiunea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996). Altfel spus, raportat la situația de față, inegalitatea de tratament juridic prin comparație cu acele persoane care au beneficiat de plata despăgubirilor anterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014 nu reprezintă un viciu de neconstituționalitate, fiind rezultatul unor regimuri juridice diferite, aplicate succesiv în timp, incidente în virtutea principiului *tempus regit actum*.

20. Cât privește critica de neconstituționalitate a art. 3 alin. (2) și art. 10 din Legea nr. 164/2014, formulată, din perspectiva eșalonării plății despăgubirilor pe o perioadă de 5 ani, în raport cu art. 21 și art. 44 din Constituție și cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că așa cum a stabilit prin Decizia nr. 15 din 19 ianuarie 2016, precitată, paragrafele 21—23, mecanismul eșalonării plății, ca modalitate de executare, poate fi considerat ca fiind în concordanță cu considerentele consacrate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, dacă sunt respectate anumite condiții: tranșe de efectuare a plăților intermediare precis determinate, termen rezonabil de executare integrală, acoperirea eventualei devalorizări a sumei datorate (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 602 din 1 octombrie 2015, publicată în

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Mitroi, Iuliana Tana și Fănică Radu în Dosarul nr. 39.989/3/2014 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (2)—(7) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 aprilie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 263

din 10 mai 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 425 alin. (1) din Codul civil

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 425 alin. (1) din Codul civil, excepție ridicată de Bogdan Adrian în Dosarul nr. 5.686/221/2014 al Judecătoriei Deva și care constituie obiectul Dosarului nr. 906D/2015 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că acțiunea în stabilirea paternității aparține copilului și are caracter personal, textul criticat aplicându-se tuturor celor aflați în ipoteza normei. Apreciază că autorul excepției urmărește completarea prevederilor de lege supuse controlului, ceea ce excludează competența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 158/R/2015 din 7 mai 2015, pronunțată în Dosarul nr. 5.686/221/2014/a1, **Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 425 alin. (1) din Codul civil**, excepție ridicată de Bogdan Adrian într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului împotriva încheierii prin care Judecătoria Deva a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu prezenta excepție de neconstituționalitate, excepție ridicată în cursul judecării unei acțiuni în stabilirea paternității.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că prevederile de lege criticate sunt împotriva interesului superior al copilului, care poate fi împiedicat prin atitudinea mamei sale să știe cine este tatăl său, dar și împotriva dreptului pe care îl are presupusul tată de a fi decisă paternitatea sa pe baza unor probe concludente. Forma de manifestare pentru presupusul tată biologic al unui copil născut în afara căsătoriei este limitată la recunoașterea pretinsului său copil, neavând posibilitatea de a se adresa justiției și de a solicita proba cu expertiza medico-legală de stabilire a filiației, pentru a-și forma convingerea cu privire la paternitatea reală față de acel copil. Diferențierea prin care se are în vedere numai sexul părintelui și starea civilă a mamei copilului creează o discriminare evidentă între persoane care se află în aceeași situație juridică, de presupuși părinți, raportat la copilul născut în afara căsătoriei. Autorul excepției consideră că ar trebui să existe posibilitatea legală ca și cel care pretinde că este tatăl copilului născut în afara căsătoriei sau tatăl copilului care nu are stabilită paternitatea, ca urmare a pierderii paternității după finalizarea unor acțiuni în justiție, să aibă la îndemână mijloacele procedurale pentru a introduce în justiție acțiunea în stabilirea paternității pe cale judecătorească, nu numai prin recunoașterea paternității de către presupusul tată în fața organelor administrative. În scopul stabilirii paternității, tatăl biologic al unui copil ar trebui să aibă aceleași drepturi ce sunt reglementate pentru stabilirea filiației față de mamă, adică filiația față de tată să se stabilească printr-o acțiune în stabilirea paternității în cadrul căreia să poată fi administrate orice mijloace de probă. În interesul superior al copilului este stabilirea filiației față de ambii părinți, indiferent care dintre aceștia pornește acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei.

6. **Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă** apreciază că prin limitarea dreptului de a promova acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei nu se aduce atingere dispozițiilor constituționale referitoare la egalitatea în fața legii și a autorităților publice, întrucât se aplică tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare, fiind în acord și cu dispozițiile din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la respectarea vieții private și de familie.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că, în opinia sa, sunt aplicabile cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 983 din 30 septembrie 2008 referitoare la prevederile similare cuprinse în art. 59 din Codul familiei.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că textul de lege criticat este în concordanță cu dispozițiile art. 16 și art. 26 din Constituție. În plus, apreciază că autorul excepției urmărește completarea acestuia în sensul reglementării dreptului tatălui biologic de a formula acțiune în stabilirea paternității, ceea ce, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, apare ca inadmisibil, întrucât Curtea se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu care a fost sesizată, neputându-le modifica sau completa.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 425 alin. (1) din Codul civil, care au următoarea redactare: *„Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei aparține copilului și se pornește în numele lui de către mamă, chiar dacă este minoră, sau de către reprezentantul lui legal”*.

13. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse la art. 1 alin. (5) care instituie obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 alin. (1) și (2) care consacră egalitatea cetățenilor în fața legii, fără privilegii și fără discriminări, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 care garantează accesul liber la justiție, art. 26 referitor la viața intimă, familială și privată, art. 48 privind familia, art. 124 alin. (1) și (2) privitor la înfăptuirea justiției, art. 126 alin. (1) și (2) referitor la instanțele judecătorești. Se invocă, de asemenea, și prevederile din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cuprinse în art. 6 paragraful 1 referitoare la dreptul la un proces echitabil și în art. 13 care consacră dreptul la un recurs efectiv.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, prin Decizia nr. 983 din 30 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 715 din 21 octombrie 2008, s-a pronunțat cu privire la constituționalitatea prevederilor art. 59 din Codul familiei, care aveau același conținut normativ cu actualele dispoziții din Codul civil ce formează obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate, constatând că nu încalcă principiul egalității în drepturi și nu nesocotesc dreptul la viață intimă, familială și privată.

15. Astfel, Curtea a reținut că art. 59 din Codul familiei reglementează acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei. Aceasta este o acțiune în reclamație de stare civilă ce are ca obiect determinarea legăturii de filiație dintre copilul din afara căsătoriei și tatăl său. Potrivit textului de lege criticat în cauza soluționată prin decizia menționată, acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei aparține copilului și se poate porni în numele său de către mamă, chiar dacă este minoră, ori de reprezentantul său legal. Acțiunea aparține copilului, indiferent dacă este minor sau major, și are caracter personal. Astfel, mama poate introduce în numele copilului acțiunea în

stabilirea paternității din afara căsătoriei, acțiunea introdusă de mamă în nume propriu fiind lipsită de legitimare procesuală. Copilul cu capacitate de exercițiu restrânsă și copilul care are capacitate de exercițiu deplină pot introduce singuri acțiunea, deoarece aceasta are caracter personal. Având în vedere toate acestea, Curtea a constatat că prevederile criticate nu aduc atingere dispozițiilor constituționale referitoare la egalitatea în fața legii și a autorităților publice, întrucât se aplică tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare, fiind totodată în acord și cu dispozițiile din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la respectarea vieții private și de familie.

16. Întrucât textul de lege ce formează obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate are un conținut identic cu cel cu privire la care s-a pronunțat Curtea Constituțională prin decizia menționată, cele reținute în considerentele acesteia își mențin valabilitatea și în cauza de față.

17. În plus, distinct de cele deja arătate, Curtea observă că problema ridicată de autorul prezentei excepții vizează persoanele care pot avea calitate procesuală activă în cazul acțiunii în stabilirea paternității copilului din afara căsătoriei. Acesta este nemulțumit de faptul că doar mama, în numele copilului, are posibilitatea de a promova această acțiune, nu și cel care se presupune că ar fi tatăl copilului. Sub acest aspect, Curtea reține, în primul rând, că, potrivit reglementării actuale, stabilirea paternității din afara căsătoriei este o acțiune esențialmente personală, care aparține exclusiv copilului. Niciun alt subiect de drept nu poate introduce în nume propriu o asemenea acțiune. Atunci când copilul este minor și nu a împlinit vârsta de 14 ani, această acțiune va fi pornită în numele său de mama sa ori de reprezentantul lui legal, care vor acționa însă numai în numele și în interesul copilului. După împlinirea acestei vârste și până la majorat, copilul va putea introduce personal acțiunea, urmând să fie asistat de reprezentantul său legal, conform regulilor privind capacitatea persoanei. Dacă este major, acesta are deplina libertate să formuleze și să susțină acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei.

18. Este firesc ca unicul titular al acestei acțiuni să fie însuși copilul, nicio altă persoană neputând justifica un interes în promovarea unei acțiuni în stabilirea paternității din afara căsătoriei. Copilul este cel care este interesat să știe cu certitudine care îi sunt părinții firești, în funcție de această împrejurare având apoi posibilitatea să solicite și să obțină de la aceștia îndeplinirea obligațiilor pe care legea le impune în sarcina lor în ceea ce privește ocrotirea, creșterea și educarea sa, fiind ținut, totodată, de reciprocitatea obligației de întreținere,

potrivit art. 516 din Codul civil, precum și să culeagă, după moartea acestora, cota din masa succesorală cuvenită potrivit regulilor devoluțiunii succesoriale.

19. În aceste condiții, nu poate fi reținută critica referitoare la imposibilitatea persoanei față de care ar urma să se stabilească paternitatea de a introduce o astfel de acțiune. Presupunând prin absurd că o asemenea posibilitate ar fi permisă de lege, s-ar ajunge la situația în care orice bărbat ar putea să pretindă pe cale judecătorească, la un moment dat, că este tatăl biologic al unui copil care nu are stabilită filiația față de un alt bărbat, fie din cauză că este provenit din afara căsătoriei, fie ca urmare a faptului că a fost admisă acțiunea în tăgăda paternității, fie în cazul în care copilul este adoptat fără ca tatăl biologic al acestuia să fie cunoscut. O asemenea situație ar genera o perpetuă instabilitate în ceea ce privește statutul civil al copilului, de natură să pericliteze interesul superior al acestuia, valoare ce trebuie avută permanent în vedere. În acest sens, Curtea observă că, potrivit art. 3 alin. 1 din Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată de România prin Legea nr. 18/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 13 iunie 2001, „în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala”.

20. Prin urmare, nu se poate reține vreo discriminare între pretinsul tată și mama copilului sau reprezentantul legal al acestuia din urmă în ce privește dreptul de a iniția o acțiune în stabilirea paternității din afara căsătoriei. Este adevărat că cel care afirmă că este tatăl biologic al copilului trebuie să aștepte ca acesta din urmă să declanșeze acțiunea, dar este evident că, față de cele mai sus arătate, o asemenea cronologie este necesară pentru asigurarea interesului superior al copilului. În plus, Curtea observă că, dacă este animat de bună-credință, iar intenția sa de afirmare a calității de tată biologic este serioasă, acesta poate uza de instituția recunoașterii paternității, consacrată de art. 415 alin. (2) din Codul civil.

21. Autorul excepției susține, totodată, că textul de lege este neconstituțional ca urmare a faptului că nu se poate adresa justiției în vederea stabilirii paternității, astfel că nu are posibilitatea de a solicita proba cu expertiza medico-legală de stabilire a filiației, pentru a-și forma convingerea cu privire la paternitatea față de acel copil. În realitate, în cadrul procesului prin care se soluționează acțiunea în stabilirea paternității nimic nu împiedică părțile să utilizeze orice mijloace de probă în vederea stabilirii prin hotărâre judecătorească a filiației față de tată, inclusiv expertize științifice prin care să se dovedească în mod indubitabil că respectivul bărbat este tatăl copilului.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Bogdan Adrian în Dosarul nr. 5.686/221/2014 al Judecătoriei Deva și constată că dispozițiile art. 425 alin. (1) din Codul civil sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Hunedoara și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 10 mai 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 292

din 11 mai 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 alin. (2) și art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Marieta Safta	— prim-magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 alin. (2) și art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, excepție ridicată de Avram Adrian Liviu în Dosarul nr. 1.754/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 686 D/2016.

2. La apelul nominal este prezent autorul excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției de neconstituționalitate. Domnul Avram Adrian Liviu arată mai întâi că a luat act de Decizia Curții Constituționale nr. 246/2016, astfel că se va referi în concluziile orale numai la dispozițiile art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015. Precizează că nu a contestat alegerile într-un singur tur, ci faptul că al doilea tur se referă numai la balotaj. Ceea ce contestă este majoritatea cu care se alege primarul în primul tur și dacă, în aceste condiții, el este reprezentativ în sensul art. 2 din Constituție. Astfel, dacă nu obține majoritatea, adică 50% plus unu, rezultă că majoritatea este la cei care nu l-au votat. Nimeni nu a contestat dreptul Parlamentului de a reglementa modul de alegere a primarilor, însă acest drept trebuie să se realizeze într-un cadru constituțional. Legea a fost modificată în 2011 în sensul reglementării alegerii primarilor într-un singur tur de scrutin, iar neconstituționalitatea s-a perpetuat până astăzi, pentru că nimeni nu a sesizat Curtea. Instanța constituțională nu face o lege, ci este chemată să constate o stare de neconstituționalitate. Nu s-ar bulversa în acest mod procesul electoral, câtă vreme Parlamentul ar trebui doar să emită un act și să repună totul în cadrul constituțional. Restabilirea acestei stări de constituționalitate nu ar fi nici inoportună, nici bulversantă. Solicită admiterea excepției și depune concluzii scrise la dosar.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal ca inadmisibilă, arătând că nu are legătură cu obiectul cauzei, respectiv anularea Hotărârii Guvernului nr. 52 din 10 februarie 2016 pentru aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale a alegerilor locale din anul 2016.

În subsidiar, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că textele criticate nu încalcă prevederile constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 27 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.754/2/2016, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 50 alin. (2) și art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali.** Excepția a fost ridicată de contestatorul Avram Adrian Liviu într-o cauză având ca obiect anularea unui act administrativ, respectiv a Hotărârii Guvernului nr. 52 din 10 februarie 2016 pentru aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale a alegerilor locale din anul 2016.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se critică, în esență, mecanismul instituit de legiuitor în ceea ce privește criteriile de reprezentativitate pe care trebuie să le îndeplinească un candidat independent față de ceilalți competitori, dar mai ales față de candidații care sunt acum primari în exercitarea mandatului, și care este format din doi piloni: obligația prezentării unei liste cu un număr excesiv de semnături de susținere la depunerea candidaturii [art. 50 alin. (2) din lege] și suprimarea unui al doilea tur de scrutin în caz că niciun competitor nu obține majoritatea simplă de 50% + 1 din voturile valabil exprimate și organizarea unui tur secund doar în caz de balotaj [art. 101 alin. (2) și (3) din lege].

7. Autorul excepției arată că în acest sens că „pentru un candidat independent la Primăria Capitalei, lipsit de logistica tehnică și umană a partidelor, baremul de 1% de semnături din numărul alegătorilor rămâne oricum o constrângere insurmontabilă”. Astfel, „pentru ca ideea de candidatură independentă să nu fie golită complet de conținut, iar candidații independenți care chiar țin la acest statut al lor să nu fie siliți să apeleze la trucuri de imagine și la negocieri netransparente cu partidele politice, un legiuitor de bună credință ar fi trebuit să impună condiții rezonabile de participare la alegeri și pentru candidații care sunt și vor să rămână cu adevărat independenți”. În susținerea competenței Curții Constituționale de a aprecia asupra acestor condiții, se invocă Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 265 din 21 aprilie 2015 prin care Curtea Constituțională a examinat, printre altele, excepția de neconstituționalitate a art. 19 alin. (3) din Legea partidelor politice nr. 14/2003, care prevedea obligativitatea prezentării unei liste cu 25.000 de semnături pentru înregistrarea unui partid politic prin prisma unui „test de proporționalitate” între ingerința impusă de stat și interesul public pe care același stat îl voia protejat. În urma aplicării testului de proporționalitate, Curtea Constituțională a decis că, în actualele condiții social-politice românești, articolul care impunea obligația legală de a

prezenta 25.000 de semnături pentru înființarea unui partid politic este neconstituțional, reprezentând o condiție care nu mai este necesară într-o societate democratică și nici proporțională în raport cu obiectivul urmărit. Ca urmare a deciziei menționate, s-a adoptat Legea nr. 114/2015 privind modificarea și completarea Legii partidelor politice nr. 14/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 20 mai 2015, potrivit căreia partidele politice se pot înființa cu doar 3 (trei) semnături de susținere. Conchide că „în aceeași perioadă în care [...] legiuitorul pune legea partidelor politice în acord cu rigorile Constituției și elimina o ingerință excesivă a statului, același legiuitor, elaborând o nouă lege a alegerilor locale, a păstrat aceleași restricții în privința candidaților independenți care păreau justificate la începutul anilor '90, fără să arate însă dacă mai au o justificare în România anului 2015”. Or, „față de populația votantă din România, de aproximativ 18 milioane de persoane, cifra de 25.000 de semnături reprezintă 0,13%. Dacă acest procent a fost găsit ca excesiv de către Curtea Constituțională a României, atunci procentul de 1% de semnături cerute pentru depunerea unei candidaturi apare cu atât mai excesiv”. În plus, „cele 18.000 de semnături cerute pentru depunerea unei candidaturi independente la funcția de primar general al Capitalei sunt de același ordin de mărime cu cele 25.000 cerute înainte pentru înregistrarea unui partid politic, deci cer un efort logistic de anvergură similară”. În consecință, art. 50 alin. (2) a căpătat un pronunțat caracter de neconstituționalitate odată cu publicarea Deciziei nr. 75 din 26 februarie 2015 a Curții Constituționale.

8. Cât privește art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015, susține că afectează „sever reprezentativitatea celui desemnat câștigător al scrutinului”. Apreciază în acest sens că „este de notorietate — sau în orice caz e rezonabil de estimat — că într-o confruntare electorală, primarul aflat în funcție are prima șansă într-un sistem cu un singur tur de scrutin, apare de domeniul evidenței că această reglementare reprezintă o discriminare între primarul aflat în funcție și ceilalți competitori și o obstrucție în plus în calea candidaților independenți, care se adaugă celei referitoare la listele de semnături”.

9. Realizând, în continuare, un examen comparativ cât privește alegerile, modul de luare a deciziilor de către autoritățile reprezentative, respectiv exprimarea voinței populare prin referendum, statuările Curții Constituționale cât privește cvorumul de participare la referendum (Decizia nr. 471 din 14 noiembrie 2013), autorul excepției susține că „din proprie inițiativă și fără să i-o ceară expres Constituția, Parlamentul a știut întotdeauna să elaboreze mecanisme de vot care să asigure reprezentativitatea deciziilor — și absolut niciodată nu a găsit de cuviință că majoritatea relativă ar reprezenta un asemenea mecanism. În schimb, atunci când a reglementat alegerea primarului, deși Constituția cere expres ca acesta să fie reprezentativ, Parlamentul nu a respectat niciunul dintre cele trei criterii [...]: nu există cvorum de participare, nu există principiul majorității simple în primul tur, nu există un al doilea tur de scrutin. Parlamentul nu a făcut decât să contrazică nu doar principiile Constituției, ci și propria-i jurisprudență de reglementare.” Astfel, „instituția primarului rămâne singura din țară pentru alegerea căreia este suficientă doar majoritatea relativă, și nu cel puțin majoritatea simplă, deși Constituția cere explicit ca aceasta să fie «organ reprezentativ». Prin soluția aleasă, Parlamentul a lăsat ca reprezentativitatea primarilor să fie stabilită exclusiv de către hazard: un candidat poate deveni primar indiferent câți cetățeni participă la scrutin și indiferent de câte voturi primește, singura condiție pentru adjudecarea mandatului fiind aceea de a primi măcar un vot în plus față de fiecare dintre contracandidații săi. Se ajunge astfel în situația absurdă ca un candidat care nu obține măcar 50% + 1 din voturi în primul tur să înfrângă voința majorității, pentru că de fapt

majoritatea NU l-a votat.” Astfel fiind, articolul 101 alin. (2) și (3) constituie o ingerință excesivă a statului asupra dreptului de a fi ales, întrucât, favorizând primarii în funcție, limitează fără niciun fel de justificare șansele celorlalți competitori, cu precădere ale candidaților independenți. De asemenea, constituie o ingerință excesivă asupra dreptului de vot, „întrucât, curmându-se un proces electoral doar la momentul primului tur, alegătorilor li se refuză dreptul constituțional de a-și alege un primar reprezentativ”. Totodată, încalcă art. 2 din Constituție privind *Suveranitatea*, întrucât primarii rezultați dintr-un scrutin într-un singur tur, dacă nu obțin peste 50% + 1 din numărul voturilor valabil exprimate, nu sunt reprezentativi.

10. În finalul motivării excepției, autorul acesteia prezintă și o serie de considerații referitoare la contextul socio-politic, arătând că soluția alegerii primarilor într-un singur tur nu a fost niciodată subiect de analiză din partea Curții Constituționale, „sistemul a fost folosit pentru prima dată la scară națională la alegerile locale din iunie 2012”, dar într-un context politic diferit de cel actual. Aceasta, „în considerarea ideii că Curtea Constituțională este o instituție politico-jurisdicțională, care își fundamentează deciziile nu doar pe litera și spiritul Legii fundamentale, ci și pe realitățile social-politice din țară și pe dinamica acestora, asumându-și astfel un rol activ în corijarea la timp a abaterilor de la Constituție.”

11. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, întrucât dispozițiile legale criticate sunt în contradicție cu dispozițiile constituționale invocate de reclamant. Instanța apreciază că impunerea numărului de semnături pentru depunerea unei candidaturi la funcția de primar, și anume depunerea unei liste de susținători care trebuie să cuprindă minimum 1% din numărul total al alegătorilor ar putea avea ca efect cel puțin o restrângere a dreptului de a fi ales. Pe de altă parte, declararea ca primar ales a candidatului care a întrunit cel mai mare număr de voturi valabil exprimate ar putea avea ca efect încălcarea principiului reprezentativității. În acest sens, instanța arată că își însușește considerentele Curții Constituționale de la punctul 33 din Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015; chiar dacă a fost dată într-un alt control de legalitate, principiile încălcate rămân.

12. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Avocatul Poporului** a transmis, cu Adresa nr. 9.057 din 10 mai 2016, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 4.019 din 10 mai 2016, punctul său de vedere prin care apreciază că dispozițiile art. 50 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 instituie un prag de reprezentativitate rezonabil de minimum 1%, ușor de atins în practică, și care nu este de natură să lipsească de conținut dreptul de vot și de a fi ales. Invocă în acest sens jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și recomandările Comisiei de la Veneția, cuprinse în Codul bunelor practici în materie electorală. Cât privește art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015, apreciază mai întâi că „în fapt, susținerile formulate în sensul demonstrării neconstituționalității acestor norme legale converg, în realitate, spre modificarea lor, competență ce aparține în exclusivitate Parlamentului, în calitate de unică autoritate legiuitoare a țării.” În continuare, arată că sistemul electoral reglementat prin Legea nr. 115/2015 „prevede modalități specifice și concrete de natură să asigure reprezentativitatea organelor constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, și anume principiul reprezentării proporționale și regula pragului electoral”. Dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituție „au lăsat în seama legiuitorului ordinar libertatea de a alege și

reglementa un anumit tip de scrutin și de a stabili regulile de organizare și de desfășurare a procesului electoral, cu respectarea condițiilor impuse de Constituție.” Astfel, „opțiunea pentru un anumit tip de scrutin pentru alegerile locale, precum și modalitățile concrete de organizare și desfășurare a scrutinului aparțin legiuitorului”, soluție care rezultă și din prevederile art. 121 alin. (1) și art. 122 alin. (2) din Constituție, în același sens fiind și prevederile art. 3 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Arată totodată că, în măsura în care Curtea Constituțională va constata că sistemul de vot organizat într-un singur tur de scrutin nu corespunde principiilor constituționale și realităților socio-politice ale statului român, în virtutea rolului său consacrat de art. 142—147 din Legea fundamentală, aceasta are posibilitatea ca, în urma exercitării controlului de constituționalitate, să atragă atenția asupra necesității elaborării unei noi concepții cu privire la întregul sau o parte a sistemului electoral, așa cum a mai făcut-o anterior în activitatea de soluționare a unor cauze privind constituționalitatea unor dispoziții în materie electorală. În acest sens, amintește considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 75 din 26 februarie 2015, potrivit cărora legiferarea rămâne atribuția exclusivă a Parlamentului, care, însă, în procesul de elaborare a actelor normative, are obligația de a respecta principiile constituționale și să gândească, în consecință, un sistem legislativ coerent, armonios, coordonat și eficient, care să protejeze valorile statului de drept și să asigure un echilibru just între interesele colective, pe de o parte, și cele individuale, pe de altă parte.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Avocatului Poporului, susținerile autorului excepției, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 50 alin. (2) și art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din data de 20 mai 2015, având următorul cuprins:

— Art. 50 alin. (2): *„Pentru funcția de primar, candidații independenți trebuie să prezinte o listă de susținători, care trebuie să cuprindă minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscrși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, de 500 în cazul orașelor și de 1.000 în cazul municipiilor, sectoarelor municipiului București, precum și în cazul municipiului București.”;*

— art. 101 alin. (2) și (3): *„(2) Este declarat ales primar candidatul care a întrunit cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.*

(3) În caz de balotaj se va organiza un nou tur de scrutin la două săptămâni de la primul tur, la care vor participa doar candidații care se află în această situație.”

17. În susținerea excepției se invocă prevederile constituționale ale art. 2 alin. (1) — *Suveranitatea*, art. 36 alin. (1) — *Dreptul de vot*, art. 37 alin. (1) — *Dreptul de a fi ales*.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta a fost ridicată într-o cauză având ca obiect anularea unui act administrativ, respectiv a Hotărârii Guvernului nr. 52 din 10 februarie 2016 pentru aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale a alegerilor locale din anul 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 11 februarie 2016. Contestatorul nu invocă însă nicio vătămare produsă prin actul contestat, ci doar pretinsa vătămare prin dispoziții ale legii în temeiul căruia acesta a fost emis, și anume dispozițiile art. 50 alin. (2) și art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015, referitoare la obligația candidaților independenți la funcția de primar de a prezenta liste de susținători, respectiv la tururile de scrutin pentru alegerea primarilor, despre care afirmă că îi afectează dreptul de a fi ales.

19. Astfel fiind, Curtea reține că unica rațiune a formulării acțiunii în contencios administrativ în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate este aceea a „construirii” unui cadru procesual pentru ridicarea acestei excepții. În aceste condiții, demersul contestatorului constituie o veritabilă acțiune directă de constatare a neconstituționalității unor prevederi legale, contrară dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție și ale art. 29 alin. (1) și (5) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora *„(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.[...] (5) Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. [...]”*

20. În acest sens, într-o jurisprudență constantă, Curtea a reținut că „în cadrul procesului judiciar, excepția de neconstituționalitate se înscrie în rândul excepțiilor de procedură prin care partea care le ridică, instanța de judecată din oficiu sau procurorul urmărește împiedicarea unei judecăți care s-ar întemeia pe o dispoziție legală neconstituțională. În aceeași ordine conceptuală, excepția de neconstituționalitate reprezintă o chestiune prejudicială, adică o problemă juridică a cărei rezolvare trebuie să preceadă soluționarea litigiului cu care este conexă. [...] Excepția de neconstituționalitate nu poate forma obiectul unei acțiuni principale nici în fața instanței de judecată sau de arbitraj, unde constituie întotdeauna un mijloc de apărare într-un litigiu în curs de soluționare, și nici în fața Curții Constituționale” (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 660 din 4 iulie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 2 august 2007). Posibilitatea ridicării excepției de neconstituționalitate presupune existența unui litigiu pe rolul instanței, iar soluționarea acestuia depinde de rezolvarea de către Curtea Constituțională a unei excepții care are legătură cu cauza. Or, în cauza de față, obiectul acțiunii principale introduse la Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal îl constituie, în realitate, însăși constatarea constituționalității dispozițiilor art. 50 alin. (2) și art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015, astfel încât sunt aplicabile *mutandis mutandis* considerentele mai sus citate.

21. În același sens, Curtea reține că, indiferent de soluția pe care ar pronunța-o în privința reglementării privitoare la obligația candidaților independenți de a prezenta liste de susținători, aceasta nu ar avea înrâurire asupra calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale a alegerilor locale din anul 2016 astfel cum sunt acestea reținute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 52/2016. Astfel, termenul de depunere a candidaturilor este stabilit la pct. 43 din anexa la Hotărârea

Guvernului nr. 52/2016, fără nicio distincție în raport cu condițiile pe care acestea trebuie să le îndeplinească: „*cel mai târziu cu 40 de zile înainte de data alegerilor*”. În reglementarea acestui termen, actul administrativ contestat trimite la dispozițiile art. 46 și art. 47 din Legea nr. 115/2016, iar nu la cele ale art. 50 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, criticate în prezenta cauză. Cât privește prevederile art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2016, referirea la acestea este realizată într-o notă în finalul Hotărârii Guvernului nr. 52/2016, după cum urmează: „*În cazul unui nou tur de scrutin, potrivit art. 39 alin. (1) lit. h) și art. 101 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, acesta are loc la două săptămâni de la primul tur, respectiv în data de 19 iunie 2016*”.

22. În aceste condiții, o eventuală soluție de admitere a excepției de neconstituționalitate ridicată în cauză nu ar avea efect asupra calendarului deja stabilit prin actul administrativ contestat în privința alegerilor în primul tur de scrutin. În realitate, prin excepția de neconstituționalitate formulată, autorul excepției vizează adoptarea unei noi soluții legislative în privința modului de alegere a primarilor, cu completarea, în consecință, a

calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale, în sensul stabilirii datei unui al doilea tur de scrutin pentru situația în care în primul tur niciunul dintre candidații la funcția de primar nu a obținut majoritatea absolută a voturilor exprimate.

23. În concluzie, o astfel de solicitare care, în cadrul contestării unui calendar electoral, ia forma unei acțiuni directe de modificare a normelor legale care guvernează obligațiile candidaților la funcțiile electivă, respectiv modul de alegere a acestora, excedează cadrului excepției de neconstituționalitate astfel cum acesta este configurat de prevederile art. 146 lit. d) din Constituție și art. 29 din Legea nr. 47/1992. În acord cu jurisprudența sa, potrivit căreia „este inadmisibil să fie investită cu examinarea neconstituționalității unui act normativ într-un cadru procesual creat special cu acest scop” (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 460 din 16 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 738 din 9 octombrie 2014), Curtea urmează să respingă prezenta excepție de neconstituționalitate ca inadmisibilă.

24. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 50 alin. (2) și art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, excepție ridicată de Avram Adrian Liviu în Dosarul nr. 1.754/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 mai 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Prim-magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 327
din 19 mai 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, excepție ridicată de Partidul Mișcarea Populară Dolj, prin reprezentant legal Gelu Vișan, în Dosarul nr. 4.133/63/2016 al Tribunalului Dolj — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 722D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, avocat Dorel Cosmin Marinescu, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții dă cuvântul reprezentantului autorului excepției pentru susținerea acesteia. Acesta arată, în esență, că dispozițiile legale criticate, ce prevăd inexistența vreunei căi de atac împotriva hotărârilor definitive pronunțate în materie electorală, îngădesc dreptul de acces liber la justiție. În argumentarea celor menționate, arată că în cursul judecării apelului a sesizat o stare de incompatibilitate a unuia dintre judecători, situație pe care nu o poate remedia, în lipsa posibilității legale de a promova o cale extraordinară de atac.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, argumentând că suprimarea căilor de atac în materie electorală este determinată de caracterul urgent și special al acestui domeniu.

5. Având cuvântul în replică, reprezentantul autorului excepției precizează că aceste caracteristici ale domeniului electoral nu justifică îngădirea accesului liber la justiție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Decizia civilă nr. 1.023 din 3 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.133/63/2016, **Tribunalul Dolj — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali**, excepție ridicată de Partidul Mișcarea Populară Dolj, prin reprezentant legal Gelu Vișan, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații în anulare împotriva unei decizii civile pronunțată în materie electorală de Tribunalul Dolj. În cauză s-a invocat din oficiu excepția inadmisibilității contestației în anulare, situație în care contestatorul a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost consemnată în cuprinsul deciziei civile pronunțate în cauză, autorul acesteia susține încălcarea dreptului la un proces echitabil și la ridicarea excepției de față, invocând, în acest sens, dispozițiile art. 21 din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

8. **Tribunalul Dolj — Secția I civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Suprimarea căilor de atac împotriva hotărârilor definitive pronunțate de instanțele judecătorești, la care se referă art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, este în concordanță cu caracterul de celeritate și natura specială a procedurii de judecată în materie electorală, ce se desfășoară potrivit regulilor stabilite de Codul de procedură civilă pentru ordonanța președințială. Astfel, valorificarea drepturilor electorale este condiționată de respectarea unei proceduri de judecată speciale, urmărindu-se evitarea prelungirii procesului ca urmare a contestării hotărârilor definitive și irevocabile prin intermediul căilor extraordinare de atac. Aplicarea regulilor de drept comun în materie electorală ar fi de natură să împiedice desfășurarea procedurilor electorale aflate în curs și ar genera o stare de incertitudine în ceea ce privește raporturile juridice stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, afectând pentru un timp îndelungat

rezultatul alegerilor. În atare condiții, suprimarea căii de atac extraordinare nu poate echivala cu limitarea accesului liber la justiție, ci reprezintă o modalitate eficientă de a preveni exercitarea abuzivă a drepturilor procesuale, în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite. De altfel, art. 126 alin. (2) din Constituție conferă legiuitorului prerogativa exclusivă de a stabili competența și procedura de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac. În plus, și jurisprudența Curții Constituționale este în același sens, fiind enumerate cu titlu exemplificativ Decizia nr. 1.128 din 16 octombrie 2008, Decizia nr. 1.542 din 25 noiembrie 2010, Decizia nr. 102 din 28 februarie 2013 sau Decizia nr. 159 din 20 martie 2014.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Astfel cum a reținut și Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în materie electorală, legiuitorul a stabilit o procedură specială de soluționare a întâmpinărilor, contestațiilor și a oricăror altor cereri prevăzute de lege, desfășurată potrivit regulilor stabilite de Codul de procedură civilă pentru ordonanța președințială. Obiectul reglementării — valorificarea drepturilor electorale — a impus adoptarea unei proceduri de judecată prin care să fie soluționate cu celeritate toate cererile adresate justiției, fără ca aceasta să reprezinte o restrângere a exercițiului dreptului subiectiv sau procesual, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă „în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite”. Prin limitarea căilor de atac doar la cele ordinare, legiuitorul a urmărit evitarea prelungirii procesului, ca urmare a contestării hotărârilor definitive și irevocabile prin intermediul căilor extraordinare de atac. Intenția acestuia, așadar, vizează exclusiv instaurarea unui climat de ordine, indispensabil exercitării dreptului constituțional prevăzut de art. 21. Mai mult, art. 126 alin. (2) și art. 129 din Legea fundamentală atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului și dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 20 mai 2015, având următorul cuprins: „(2) *Împotriva hotărârilor definitive, pronunțate de instanțele judecătorești potrivit prezentei legi, nu există cale de atac.*”

14. În susținerea excepției de neconstituționalitate sunt invocate normele art. 21 din Constituție, privind accesul liber la justiție și ale art. 6 din Convenția pentru apărare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională reține că soluția legislativă cuprinsă în prezent la art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 a mai format obiectul controlului de constituționalitate prin prisma unor critici de neconstituționalitate identice, formulate cu privire la dispozițiile art. 121 alin. (2) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 17 mai 2007, act normativ abrogat de art. 136 din Legea nr. 115/2015.

16. Astfel, prin Decizia nr. 159 din 20 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 355 din 14 mai 2014, Curtea a statuat, în esență, că dispozițiile legale criticate, care nu permit exercitarea căilor extraordinare de atac în materie electorală, nu încalcă liberul acces la justiție și nici dreptul la un proces echitabil, reținând în acest sens că procedura instituită prin textul de lege criticat are în vedere soluționarea procesului cu celeritate, întrucât, în absența ei, aplicarea regulilor de drept comun ar fi de natură să împiedice desfășurarea procedurilor electorale aflate în curs și ar genera o stare de incertitudine cât privește raporturile juridice stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, afectând pentru un timp îndelungat rezultatul alegerilor. Curtea a mai stabilit că, în materie electorală, revizuirea [n.a. — sau orice cale extraordinară de atac, cum este, în cazul de față, contestația în anulare] nu își găsește rațiunea, întrucât este vorba despre evenimente temporare și ireversibile, așa cum sunt alegerile locale, astfel că prin introducerea căii revizuirii nu s-ar mai atinge nicio finalitate, nu s-ar mai putea oferi nicio satisfacție

revizuentului, chiar în ipoteza revizuirii hotărârii contestate. Așadar, din cauza imposibilității fizice de restabilire a situației anterioare, legiuitorul a apreciat că nu este necesar să mai reglementeze posibilitatea introducerii de căi de atac în cazul contenciosului electoral.

17. În același sens, Curtea a pronunțat Decizia nr. 1.128 din 16 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 776 din 19 noiembrie 2008, Decizia nr. 1.542 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 7 ianuarie 2011 și Decizia nr. 102 din 28 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 12 aprilie 2013.

18. Curtea constată, pentru identitate de rațiune, că argumentele reținute în deciziile la care s-a făcut mai sus referire își mențin *mutatis mutandis* valabilitatea și în prezenta cauză și că, în consecință, dispozițiile art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 nu afectează exercitarea liberului acces la justiție și nici a dreptului la un proces echitabil.

19. Față de susținerile autorului excepției din ședința publică de judecată, potrivit căroră cererea sa de apel a fost judecată de un complet în compunerea căruia s-ar fi aflat un judecător în stare de incompatibilitate, Curtea reține că acesta nu este un argument de natură a determina neconstituționalitatea textului de lege examinat, ci reprezintă un element de fapt, conjunctural, iar pentru rezolvarea situației reclamate există alte remedii prevăzute de lege, cum ar fi, de pildă, recuzarea — în timpul procesului, în condițiile Codului de procedură civilă, sau ulterior, sesizarea inspecției judiciare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 1 septembrie 2012.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Partidul Mișcarea Populară Dolj, prin reprezentant legal Gelu Vișan, în Dosarul nr. 4.133/63/2016 al Tribunalului Dolj — Secția I civilă și constată că prevederile art. 122 alin. (2) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Dolj — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 mai 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI

CONSILIUL CONCURENȚEI

ORDIN

privind punerea în aplicare a Regulamentului pentru modificarea și completarea Regulamentului privind procedura de constatare și sancționare a practicilor de concurență neloială, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 561/2014

În temeiul prevederilor art. 19 alin. (4) lit. d), ale art. 26 alin. (1) și ale art. 27 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată,

președintele Consiliului Concurenței emite următorul ordin:

Art. 1. — În urma adoptării în plenul Consiliului Concurenței, se pune în aplicare Regulamentul pentru modificarea și completarea Regulamentului privind procedura de constatare și sancționare a practicilor de concurență neloială, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 561/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din

17 decembrie 2014, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței vor urmări punerea în aplicare a prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului Concurenței,
Bogdan Marius Chirițoiu

București, 21 iunie 2016.
Nr. 440.

ANEXĂ

REGULAMENT

pentru modificarea și completarea Regulamentului privind procedura de constatare și sancționare a practicilor de concurență neloială, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 561/2014

În temeiul art. 26 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată,
Consiliul Concurenței adoptă prezentul regulament.

Articol unic. — Regulamentul privind procedura de constatare și sancționare a practicilor de concurență neloială, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 561/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 17 decembrie 2014, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 14, alineatele (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Rezultatul cercetării aprofundate va fi consemnat într-o notă de concluzii, aprobată de către comisia desemnată în domeniul concurenței neloiale, care va cuprinde analiza tuturor aspectelor cercetate, evidențierea probelor, concluziile, precum și propunerile echipei de cercetare referitoare la constatarea încălcării, aplicarea amenzii contravenționale, a măsurii de interdicere a practicilor de concurență neloială sau, după caz, a faptului că nu se poate reține încălcarea pentru motivul prevăzut la alin. (1).

.....
(4) În cazul în care rezultatul cercetării nu a evidențiat existența unei încălcări a legii, președintele Consiliului Concurenței va emite un ordin de închidere a cercetării aprofundate, ce va fi comunicat autorului sesizării și părților implicate”.

2. La articolul 14, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Ordinul de închidere a cercetării aprofundate va indica în cuprinsul său datele de identificare ale autorului sesizării și a părților implicate, data de la care dosarul cauzei a fost considerat complet, motivarea pe scurt a aspectelor referitoare la practicile de concurență neloială ce au făcut obiectul cercetării aprofundate și care au condus la concluzia că nu există o încălcare a legii, temeiul legal avut în vedere, precum și dreptul de a ataca ordinul la Curtea de Apel București.”

3. La articolul 17, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Cercetarea aprofundată din oficiu se dispune prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței, pe baza unei note privind propunerea de declanșare elaborată de direcția de specialitate, aprobată de către comisia în domeniul concurenței neloiale.

(3) În cazul în care rezultatul cercetării nu a evidențiat existența unei încălcări a legii, președintele Consiliului Concurenței va emite un ordin de închidere a cercetării aprofundate, părțile implicate urmând a fi informate în acest sens.”

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

